

Očekuje se rekordni pad hrvatskog BDP-a u drugom kvartalu, veći od 12 posto

Kategorija: GOSPODARSTVOAžurirano: Nedjelja, 23 Kolovoz 2020 07:51
Objavljeno: Nedjelja, 23 Kolovoz 2020 07:51

Idućega tjedna Državni zavod za statistiku objavit će izvješće o bruto domaćem proizvodu (BDP), koje će, slažu se analitičari, pokazati da je hrvatsko gospodarstvo u drugom tromjesečju zbog koronakrize zabilježilo rekordni pad.

Šest analitičara, koji su sudjelovali u anketi Hine, u prosjeku očekuje pad BDP-a za 13,9 posto na godišnjoj razini. Njihove procjene pada kreću se u širokom rasponu od 12 do 17 posto.

Bit će to prvi pad gospodarstva od polovice 2014., a najveći od 2000. godine, od kada DZS prati te podatke.

Dosad najveći pad od 8,8 posto zabilježen je u prvom tromjesečju 2009. godine, na početku globalne financijske krize.

Restriktivne mjere paralizirale gospodarstvo

Oštar pad gospodarstva u drugom tromjesečju posljedica je pandemije koronavirusa i restriktivnih mjera usmjerenih na suzbijanje virusa, što je paraliziralo gospodarsku aktivnost od druge polovice ožujka do kraja travnja.

U prvom je tromjesečju domaće gospodarstvo uspjelo izbjeći pad, no rast BDP-a usporen je na samo 0,4 posto na godišnjoj razini, što je bio njegov najsporiji rast u posljednjih šest godina.

U drugom je kvartalu, pak, udar koronakrize bio snažan.

„Djelomično do potpuno obustavljanje gospodarskih aktivnosti, kao odgovor na suzbijanje pandemije COVID-19, utjecali su snažno na pogoršanje indeksa pouzdanja proizvođača i potrošača, uz istovremene visoke stope pada u gotovo svim djelatnostima, od trgovine na malo do niza industrijskih djelatnosti”, navodi jedan od analitičara u anketi Hine.

'Lockdown' je izazvao rekordni pad osobne potrošnje, najveće sastavnice BDP-a. Podaci DZS-a pokazuju da je promet u trgovini na malo u drugom kvartalu potonuo oko 13 posto u odnosu na isto lanjsko razdoblje.

„Po kretanju trgovine na malo, dalo bi se zaključiti da je osobna potrošnja potonula 15-tak posto, a podaci ukazuju i na pad izvoza dobara od 13,5, a uvoza od 22,8 posto”, navodi jedan od analitičara.

Međunarodna trgovina oštro je pala u drugom kvartalu zbog blokada gospodarskih aktivnosti i prometa kako bi se suzbilo širenje koronavirusa.

Osim izvoza i uvoza, oštro je u drugom tromjesečju pala i industrijska proizvodnja, za 8,4 posto u odnosu na isto lanjsko razdoblje.

„Dosta je teško biti precizan u procjenama, no jasno je da su sve komponente BDP-a zabilježile pad, osim državne potrošnje”, navodi jedan od analitičara u anketi Hine.

Ove je godine izostao i pozitivan utjecaj turizma na gospodarstvo zbog ograničenja kretanja ljudi

u većini zemalja svijeta.

Tako je u Hrvatskoj u prvih šest mjeseci ove godine u komercijalnim smještajnim objektima zabilježeno 1,5 milijuna turističkih dolazaka i 5,2 milijuna noćenja, što je oko 77 posto manje nego u istom lanjskom razdoblju.

Gospodarstvo zakoračilo u recesiju

No, dok turizam nije od presudne važnosti za potrošnju i kretanje BDP-a u prvoj polovici godine, u trećem je tromjesečju ključan, s obzirom na ljetnu turističku sezonu.

Dosad se pokazalo da je turistička sezona znatno bolja od očekivanja, no očekivanja su bila vrlo niska – oko 30 posto lanjskog prometa.

Činjenica je da će turistički promet biti znatno manji nego u istom lanjskom razdoblju, stoga se očekuje i pad gospodarstva u trećem tromjesečju.

Tim više što se očekuje daljnji pad izvoza i uvoza dobara, s obzirom na recesiju u najvećim hrvatskim trgovinskim partnerima Italiji, Njemačkoj...

Prema podacima Eurostata, u drugom je tromjesečju BDP Europske unije pao za rekordnih 14 posto na godišnjoj razini, pri čemu je talijansko gospodarstvo palo više od 17 posto, a njemačko 11,7 posto.

Zbog svega toga, jasno je da će i hrvatsko gospodarstvo zaroniti u recesiju, koja se definira kao pad BDP-a dva kvartala zaredom.

Slijedi duboka, ali kratka recesija?

U drugom dijelu godine pad gospodarstva bit će blaži nego u drugom tromjesečju zbog popuštanja restriktivnih mjera i normalizacije aktivnosti, no u cijeloj godini očekuje se veći pad nego za financijske krize.

Prema anketi Hine, šest analitičara procjenjuje u prosjeku da bi pad gospodarstva u cijeloj 2020. godini mogao iznositi 10,5 posto. Njihove procjene pada kreću se u rasponu od 8,5 do 12,5 posto.

Bit će to veći pad nego 2009. godine, kada je na početku financijske krize gospodarstvo potonulo dosad rekordnih 7,4 posto.

I sama Vlada očekuje veći pad gospodarstva nego 2009., pa tako procjenjuje da će BDP potonuti 9,4 posto.

Hrvatska narodna banka procjenjuje da bi pad mogao iznositi 9,7 posto, dok Europska komisija procjenjuje da će ove godine hrvatsko gospodarstvo pasti za 10,8 posto.

I dok će pad u ovoj godini vjerojatno biti dublji nego za globalne financijske krize, očekuje se da

Očekuje se rekordni pad hrvatskog BDP-a u drugom kvartalu, veći od 12 posto

Kategorija: GOSPODARSTVOAžurirano: Nedjelja, 23 Kolovoz 2020 07:51

Objavljeno: Nedjelja, 23 Kolovoz 2020 07:51

će ova recesija trajati kraće. Tadašnja recesija protegnula se na šest godina, dok se ovoga puta rast gospodarstva očekuje već iduće godine.

(Pripremio: Nenad Bach, Hina)

